

दि. २५ जून, २०१७

CODE : LO9

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका-II

वेळ : १ (एक) तास

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

एकूण प्रश्न : १००

एकूण गुण : १००

सूचना

- (१) सदर प्रश्नपुस्तिकेत १०० अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक									

केंद्राची संकेताक्षरे

शेवटचा अंक

- (२) आपल्या परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनात न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (३) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (४) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला ४ पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना १, २, ३ आणि ४ असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छयांकित करून दर्शविले जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (६) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (७) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-८२" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तींविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पानावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

1. पुढीलपैकी कोणत्या राज्याने ई-तुरुंग हा प्रकल्प सुरू केला आहे ?

(1) पश्चिम बंगाल	(2) केरळ
(3) तामिळनाडू	(4) जम्मू आणि काश्मीर

Which among the following states has launched the e-prison project ?

(1) West Bengal	(2) Kerala
(3) Tamil Nadu	(4) Jammu and Kashmir

2. जोड्या लावा :

'अ'

'ब'

(लेखक)

(ग्रंथ)

(a) शैलेंदर सिंह	(i) मंथन
(b) रमेशचंद्र शाह	(ii) उत्तरार्ध
(c) जी.एच. नायक	(iii) हशिए पर
(d) माधवी सरदेसाई	(iv) विनायक

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2) (iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3) (iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4) (iv)	(i)	(iii)	(ii)

Match the pairs :

'A'

'B'

(Author)

(Books)

(a) Shailender Singh	(i) Manthan
(b) Ramesh Chandra Shah	(ii) Uttarardha
(c) G.H. Nayak	(iii) Hashiye Par
(d) Madhavi Sardesai	(iv) Vinayak

Answer Options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iii)	(iv)	(ii)	(i)
(2) (iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3) (iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4) (iv)	(i)	(iii)	(ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

3. अयोग्य कथन ओळखा :

- (1) NITI आयोग 1 जानेवारी, 2015 पासून अस्तित्वात आला.
- (2) NITI च्या उपाध्यक्षाची नेमणूक राष्ट्रपतीद्वारे केली जाते.
- (3) राजनाथ सिंह, अरुण जेटली हे NITI चे पदसिद्ध सदस्य आहेत.
- (4) NITI आयोगाचे अध्यक्ष नरेंद्र मोदी आहेत.

Select the **incorrect** statement :

- (1) NITI Aayog came into existence on January 1, 2015.
- (2) Vice - Chairperson of NITI is appointed by the President.
- (3) Rajnath Singh, Arun Jaitley are ex-officio members of NITI.
- (4) Narendra Modi is a Chairperson of NITI Aayog.

4. एल.पी.जी. सब्सिडी सोडण्यात कोणते राज्य प्रथम क्रमांकावर आहे ? (जानेवारी 2017 पर्यंत)

(1) उत्तर प्रदेश	(2) महाराष्ट्र
(3) मध्य प्रदेश	(4) प. बंगाल

Which State has been ranked first in leaving LPG subsidy ? (Up to January 2017)

(1) Uttar Pradesh	(2) Maharashtra
(3) Madhya Pradesh	(4) West Bengal

5. भारतात खालीलपैकी कोणत्या तीन महिला प्रथमच लढाऊ विमानाच्या वैमानिक बनल्या ?

- (1) अवनी चतुर्वेदी, दामिनी भारद्वाज, कांता चव्हाण
- (2) अवनी चतुर्वेदी, भावना कांत, मोहना सिंह
- (3) दामिनी भारद्वाज, मोहना सिंह, कांता चव्हाण
- (4) मोहना सिंह, कांता चव्हाण, भावना कांत

Which of the following three women became the first fighter plane pilot in India ?

- (1) Avani Chaturvedi, Damini Bharadwaj, Kanta Chavan
- (2) Avani Chaturvedi, Bhavana Kant, Mohana Singh
- (3) Damini Bharadwaj, Mohana Singh, Kanta Chavan
- (4) Mohana Singh, Kanta Chavan, Bhavana Kant

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

6. योग्य कथने ओळखा :

- (a) दहशतवाद विरोधी पोलीस पथकाची स्थापना महाराष्ट्रामध्ये 2004 साली झाली.
- (b) गीता चव्हाण या महाराष्ट्राच्या पहिल्या ATS, महिला अधिकारी बनल्या.
- (c) मीरा बोरवणकर या ATS च्या पोलीस आयुक्त म्हणून काम करणाऱ्या पहिल्या महिला ठरल्या.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a), (b) (2) फक्त (a), (c)
- (3) फक्त (b), (c) (4) वरील सर्व

Select the correct statements :

- (a) The Anti Terrorist Squad was established in 2004 in Maharashtra.
- (b) Gita Chavan became a first woman officer of ATS, Maharashtra.
- (c) Mira Borwankar became a first woman, who worked as Police Commissioner of ATS.

Answer Options :

- (1) Only (a), (b) (2) Only (a), (c)
- (3) Only (b), (c) (4) All of the above

7. 'रिओ ऑलिम्पिक-2016' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- (1) पी.व्ही. सिंधू ही ऑलिम्पिक पदक जिंकणारी सर्वात तरुण भारतीय ठरली.
- (2) पी.व्ही. सिंधू ही ऑलिम्पिकमध्ये रौप्य पदक जिंकणारी दुसरी भारतीय महिला ठरली.
- (3) साक्षी मलिक ही ऑलिम्पिकमध्ये भारतासाठी पदक जिंकणारी एकमेव महिला कुस्तीगीर ठरली.
- (4) ललीता बाबर ही धावणाऱ्या प्रकारात अंतीम फेरीसाठी पात्र ठरणारी दुसरी भारतीय महिला ठरली.

Which one of the following statements about 'Rio Olympic-2016' is not correct ?

- (1) P.V. Sindhu became the youngest Indian to win an Olympic medal.
- (2) P.V. Sindhu became India's second woman to win an Olympic Silver medal.
- (3) Sakshi Malik became the only woman wrestler to win the Olympic medal for India.
- (4) Lalita Babar became the second Indian woman to qualify for the final of a track event.

8. कर्करोग कोशिकांची माहिती प्राप्त करण्याच्या हेतूने 3 डी तंत्राचा शोध लावणारे प्रमुख वैज्ञानिक कोण ?

- (a) जयंत खंडारे (b) पूर्णिमा राव
- (c) शाश्वत बॅनर्जी (d) आर. कृष्णकुमार

वरीलपैकी योग्य पर्याय निवडा :

- (1) (a) आणि (c) (2) (b) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) (b) आणि (d)

Who was the main scientist to invent the 3D technology to get more information about Cancer cells ?

- (a) Jayant Khandare (b) Purnima Rao
- (c) Shaswat Banerjee (d) R. Krishnakumar

Choose the correct option of the above :

- (1) (a) and (c) (2) (b) and (c) (3) (c) and (d) (4) (b) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

9. संयुक्तराष्ट्र संघटनेने 2017 हे वर्ष _____ आंतरराष्ट्रीय वर्ष म्हणून घोषित केले आहे.

- (1) पारिवारिक शेतीचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष
- (2) मातीचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष
- (3) जंगलाचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष
- (4) विकासासाठी शाश्वत पर्यटनाचे आंतरराष्ट्रीय वर्ष

United Nations Organisation declares 2017 as the International year of _____ .

- (1) International year of family farming
- (2) International year of soils
- (3) International year of forests
- (4) International year of sustainable tourism for development

10. रविचंद्रन अश्विन ने सर्वात कमी कसोटी सामन्यांत 250 बळी घेऊन कोणत्या खेळडूचा विक्रम मोडला ?

(1) शेन वार्न	(2) कपिल देव
(3) मुथैया मुरलीधरन	(4) डेनिस लिली

Whose record has been broken by Ravichandran Ashwin by taking 250 wickets in least Test Matches ?

(1) Shane Warne	(2) Kapil Dev
(3) Muttiah Muralitharan	(4) Denis Lily

11. जर $a \geq 0$, $b > 0$ आणि $c > 0$ तर

$$a + \frac{1}{b + \frac{1}{c}} = \underline{\hspace{2cm}} .$$

(1) $\frac{a+b}{b+c+1}$	(2) $\frac{abc+a+c}{bc+1}$	(3) $\frac{abc+bc+1}{b+c+1}$	(4) $\frac{abc+b+c}{bc+1}$

If $a \geq 0$, $b > 0$ and $c > 0$ then

$$a + \frac{1}{b + \frac{1}{c}} = \underline{\hspace{2cm}} .$$

(1) $\frac{a+b}{b+c+1}$	(2) $\frac{abc+a+c}{bc+1}$	(3) $\frac{abc+bc+1}{b+c+1}$	(4) $\frac{abc+b+c}{bc+1}$

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

12. 65 विद्यार्थ्यांच्या एका गटात 27 विद्यार्थ्यांनी मराठी आणि फ्रेन्च शिकायचे ठरवले. ज्या विद्यार्थ्यांनी संस्कृत शिकायचे ठरवले त्यांनी मराठी शिकायचे ठरवले. एकाही विद्यार्थ्याने संस्कृत व फ्रेन्च भाषा एकत्र निवडलेल्या नाहीत. प्रत्येक विद्यार्थ्याने किमान एक भाषा शिकणे अनिवार्य आहे आणि तीन पैकी नेमकी एक भाषा शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या तीन पैकी एकापेक्षा जास्त भाषा शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांपेक्षा अधिक आहे. या विद्यार्थ्यांपैकी फक्त फ्रेन्च शिकायचे ठरवलेले कमाल व किमान विद्यार्थी जितके असू शकतात ते अनुक्रमे निर्देशित करणारी संख्या जोडी निवडा.

- (1) उत्तर शोधण्यासाठी पुरेशी माहिती दिलेली नाही.
 (2) 65, 0
 (3) 38, 0
 (4) 22, 16

In a group of 65 students 27 opted to learn Marathi and French. All who opted to study Sanskrit also opted to study Marathi. No one did opt to study Sanskrit and French together. It is mandatory that every learner should learn at least one language and the number of learners who do exactly one of the three languages is more than the number who do more than one of the three. Select the pair of numbers that indicate maximum and minimum number of learners who could have chosen to learn French respectively among these learners.

- (1) No sufficient information is provided for finding answers
 (2) 65, 0
 (3) 38, 0
 (4) 22, 16

13. एका वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांमध्ये मानसी 11 व्या क्रमांकावर शेवटून 31 व्या क्रमांकावर आहे. जर परीक्षेत अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची संख्या 8 असेल तर परीक्षेत किती विद्यार्थी बसले होते ?

- (1) 48 (2) 49 (3) 50 (4) यापैकी एकही नाही

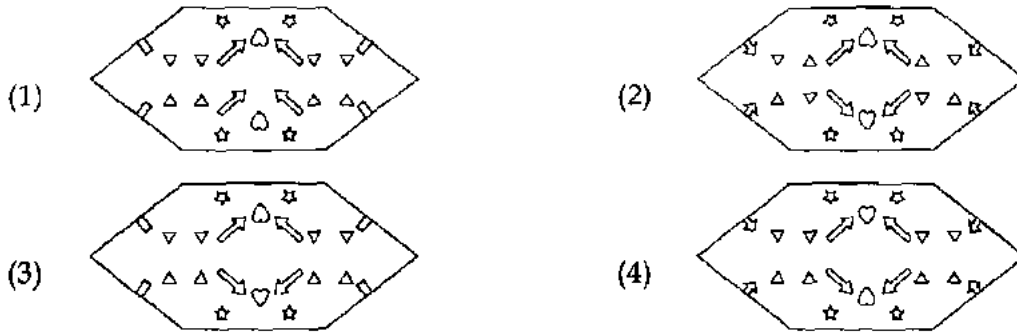
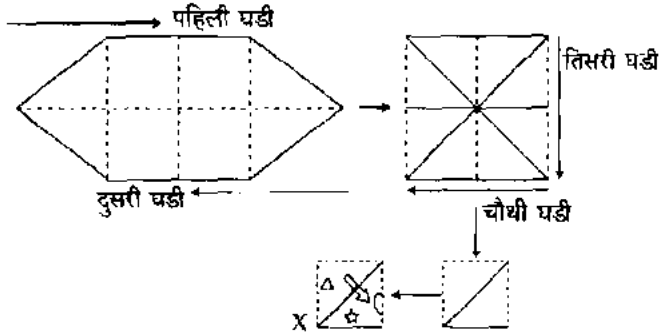
In an annual examination, Manasi ranks 11th in those who passed the examination. She secures 31st rank from the bottom. If the number of students failed the examination is 8. What is the number of students appeared for examination ?

- (1) 48 (2) 49 (3) 50 (4) None of these

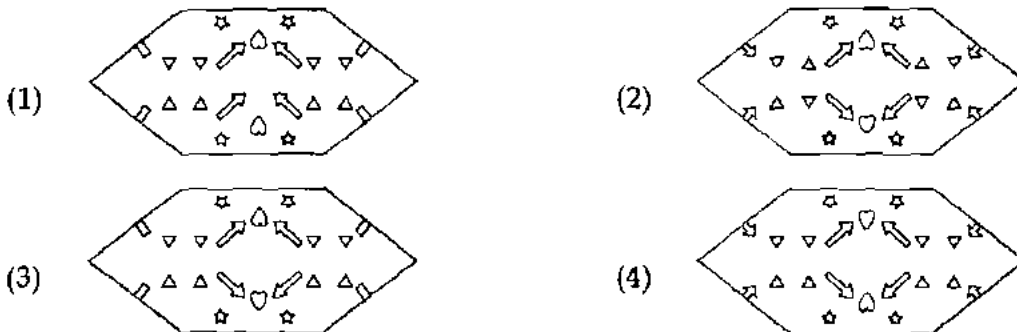
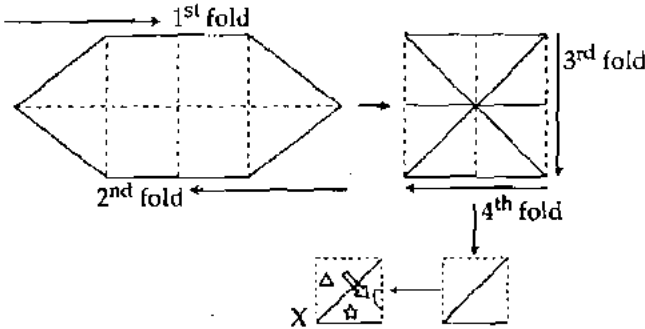
कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

14. पुढील षटकोनी कागदाची सोबतच्या प्रतिमेत दाखवल्यानुसार घडी घातली. त्यानंतर त्याला X मध्ये दाखविल्याप्रमाणे विविध ठिकाणी विविध आकाराची छिद्रे पाडली. आता उलगाडलेल्या कागदाप्रमाणे दिसणारी प्रतिमा निवडा.

Following hexagonal paper is folded as shown in the accompanying image. It is then punched in different places with different shapes as shown in X, select the image which looks like by unfolding it.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

15. घड्याळ सकाळचे 8 वाजलेले दाखवत आहे. दुपारचे 2 वाजलेले दाखवण्यासाठी तासकाटा किती अंशातून फिरेल ?

(1) 180° (2) 150° (3) 144° (4) यापैकी नाही

A clock shows 8 O' clock in the morning. Through how many degrees will the hour hand rotate when the clock shows 2 pm ?

(1) 180° (2) 150° (3) 144° (4) None of these

16. दोरखंड खेचण्याच्या चढाओढीत, चार टोका पाच मोकांइतकाच जोर लावतात परंतु दोन मोका व एक टोका मिळून एका जोकाइतकाच जोर लावतात जर एक जोका आणि दोन मोका हे चार टोकांविरुद्ध असतील आणि निवडलेल्या व्यक्ती कोणत्याही विशिष्ट गटानुसार समानतेने ताकदवान व कुशल असतील तर या चढाओढीचा सर्वात उचित निकाल निवडा.

- (1) एक जोका व दोन मोका यांचा संघ जिंकेल.
 (2) एक जोका व दोन मोका यांचा संघ जिंकणार नाही.
 (3) दोन संघ तुल्यबल ठरतील
 (4) चार टोकांचा संघ जिंकेल.

In a tug of war, four Tokas can pull as hard as five Mokas. But two Mokas and a Toka can pull as hard as one Joka. If the Joka and two Mokas tugged against the four Tokas and if all selected persons in any particular groups are equally strong and skillful, then select the most appropriate result of tug.

- (1) A team of a Joka and two Moka would win
 (2) A team of a Joka and two Moka would not win
 (3) There will be tie between these two teams
 (4) A team of four Tokas would win

17. प्रश्नचिन्हाऐवजी योग्य घटकांची जोडी निवडा.

 : ? : ?

 (a) (b) (c) (d) (e)

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (e) (2) (c), (e) (3) (b), (d) (4) (e), (c)

Select the pair of elements for replacing question marks.

 : ? : ?

 (a) (b) (c) (d) (e)

Answer Options :

- (1) (a), (e) (2) (c), (e) (3) (b), (d) (4) (e), (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

18. दिलेली माहिती वाचून त्यासंदर्भातील चुकीचे विधान निवडा.

A, B, C, D, E, F, G, व H ही चित्रे समान अंतरावर वर्तुळाकार सभागाराच्या भिंतीवर प्रदर्शित केली आहेत. B हे G आणि D च्या दरम्यान आहे. H हे B च्या डावीकडे तिसरे आणि A च्या उजवीकडे दुसरे आहे. C हे A आणि G च्या दरम्यान प्रदर्शित केले असून B व E व्यासाच्या परस्परविरुद्ध नाहीत.

- (1) C व E ही व्यासाच्या परस्परविरुद्ध प्रदर्शित केलेली आहेत.
- (2) G हे A व B च्या दरम्यान आहे पण E हे A व B च्या दरम्यान नाही.
- (3) E हे G च्या डावीकडून तिसरे आहे.
- (4) A व F यांच्या दरम्यान चित्र प्रदर्शित केलेले नाही.

Study information given and select statement which is not correct with respect to it. Paintings A, B, C, D, E, F, G and H are displayed at equal distance on the wall of a circular hall. B is between G and D. H is third to the left of B and second to the right of A. C is displayed between A and G, B and E are not diametrically opposite to each other.

- (1) C and E are displayed diametrically opposite to each other.
- (2) G is between A and B but E is not between A and B.
- (3) E is third to the left of G.
- (4) There is no painting displayed between A and F.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

19. दिलेल्या विधानांच्या सहाय्याने अचूक निष्कर्ष शोधा.

काही वाघ सिंह आहेत

काही सिंह गायी आहेत

काही ससे घोडे आहेत

निष्कर्ष :

(a) काही वाघ घोडे आहेत

(b) काही गायी वाघ आहेत

(c) काही घोडे सिंह आहेत

(d) सर्व घोडे गायी आहेत

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (d)

(2) फक्त (b) आणि (d)

(3) सर्व (a), (b), (c) आणि (d)

(4) यापैकी नाही

Find out the correct conclusion/s with the help of given statements.

Some tigers are lions

Some lions are cows

Some rabbits are horses

Conclusions :

(a) Some tigers are horses

(b) Some cows are tigers

(c) Some horses are lions

(d) All horses are cows

Answer Options :

(1) Only (d)

(2) Only (b) and (d)

(3) All (a), (b), (c) and (d)

(4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

20. "लुटूया आनंद उन्हाळी अध्ययनाचा" या प्रकल्पाच्या प्रमुखांना A, B, C, D, E, F, G व H या आठ स्वेच्छेने पुढे आलेल्या आठजणांतून चार विद्यार्थ्यांची निवड करायची आहे. निवडलेली प्रत्येक व्यक्ती निवड केलेल्या किमान एका तरी अन्य व्यक्तीच्या आवडीत सहभागी असेल तसेच इतरांच्या आवडीबद्दल नावड वाटत असूनही विद्यार्थ्यांनी त्या व्यक्तीशी सहकार्य करायला शिकावे अशी इच्छा असल्यामुळे निवडलेल्या प्रत्येक व्यक्तीला अन्य तीन व्यक्तीच्या किमान एका तरी आवडीबाबत नावड असायला हवी असा त्यांनी निर्णय घेतला. प्रत्येक व्यक्तीच्या आवडी व नावडीबाबतची पुढील सामग्री अभ्यासा व दिलेल्या अटींचे समाधान करणारा चमू निवडा

A ला रंग कला, वाचन आवडते व पाऊला वाटा चालण्याचा तिटकारा वाटतो. B ला वाचनाची व चित्रपट पाहण्याची आवड आहे पण चालण्याचा तिटकारा आहे. C चालण्याचा आनंद लुटते पण तिला वाचनाची आवड नाही. D ला पक्षी निरीक्षण आवडते पण ती चित्रपट पाहण्याचा तिटकारा करते. E चित्रपट पाहण्याचा आनंद लुटते पण वाचन व पक्षी निरीक्षणाचा तिटकारा करते. F ला रंग कला आवडते पण ती वाचन व पक्षी निरीक्षणाचा तिटकारा करते. G ला चालणे व पक्षी निरीक्षण आवडते पण ती रंगकलेचा आनंद लुटत नाही. H वाचनाचा आणि चालण्याचा आनंद लुटते पण तिला पक्षी निरीक्षण आवडत नाही.

- (1) A, B, E, F
- (2) C, D, E, F
- (3) D, E, F, H
- (4) A, B, D, G

The head of the project "Enjoy summer learning" wants to select a team of four students from among eight volunteers A, B, C, D, E, F, G and H. She decides to select these four so that each selected person shares a liking with at least one of the other selected person. Since she wanted students to learn to cooperate with the persons even if they hate likings of other persons, she decided to choose person who dislikes at least one of the likings of any of the other three persons selected. Study following data about each person's likes and dislikes and select the team that satisfies given conditions.

A likes painting, reading and hates tracking. B likes reading and movie watching but hates tracking. C enjoys tracking but dislikes reading. D likes bird watching but hates movie watching. E enjoys movie watching but hates reading and bird watching. F likes painting but hates reading and bird watching. G likes tracking and bird watching but does not enjoy painting. H enjoys reading and tracking but dislikes bird watching.

- (1) A, B, E, F
- (2) C, D, E, F
- (3) D, E, F, H
- (4) A, B, D, G

कच्ची कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

21. खालीलपैकी कोणती कृष्णा नदीच्या उजव्या तिरावरील उपनदी नाही ?

- (1) वेण्णा (2) कोयना (3) वारणा (4) येरळा

Which of the following is not a right bank tributary of river Krishna ?

- (1) Venna (2) Koyna (3) Warana (4) Yerala

22. जोड्या जुळवून योग्य पर्याय निवडा :

खनिज	प्रदेश
(a) लोह-खनिज	(i) अहमदनगर
(b) बॉक्साईट	(ii) चंद्रपूर, गडचिरोली, गोंदिया
(c) क्रोमाईट	(iii) कोल्हापूर, सातारा, सांगली
(d) अस्बेस्टॉस	(iv) भंडारा, नागपूर, सिंधुदुर्ग

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
 (1) (ii) (i) (iii) (iv)
 (2) (ii) (iii) (iv) (i)
 (3) (iv) (ii) (i) (iii)
 (4) (iii) (iv) (ii) (i)

Match the pairs and choose the correct one :

Minerals	Region
(a) Iron Ore	(i) Ahmednagar
(b) Bauxite	(ii) Chandrapur, Gadchiroli, Gondia
(c) Chromite	(iii) Kolhapur, Satara, Sangli
(d) Asbestos	(iv) Bhandara, Nagpur, Sindhudurg

Answer Options :

- (a) (b) (c) (d)
 (1) (ii) (i) (iii) (iv)
 (2) (ii) (iii) (iv) (i)
 (3) (iv) (ii) (i) (iii)
 (4) (iii) (iv) (ii) (i)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

23. खालील विधाने पहा :

- (a) सातपुडा पर्वत गोंड जमातीचे प्रमुख निवासस्थान आहे.
- (b) गोंडी ही गोंड जमातीची भाषा आहे.
- (c) गोंड जमातीत सेवाविवाह केला जातो.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त विधान (a) बरोबर आहे
- (2) फक्त विधान (b) बरोबर आहे
- (3) फक्त विधान (c) बरोबर आहे
- (4) वरील सर्व विधाने बरोबर आहेत

Observe the following statements :

- (a) Satpura mountain is the main residential place of Gond community.
- (b) Gondi is a language of Gond community.
- (c) Service by marriage is followed in Gond community.

Answer Options :

- (1) Only statement (a) is correct
- (2) Only statement (b) is correct
- (3) Only statement (c) is correct
- (4) All the above statements are correct

24. जोड्या जुळवून योग्य पर्याय शोधा :

जिल्हा	बिचचे नाव
(a) सिंधुदुर्ग	(i) हर्णे, हेदवी, जयगड, वेळणेश्वर
(b) रायगड	(ii) गिरगाव, जुहू, वसोवा
(c) रत्नागिरी	(iii) वेंगुर्ला, शिरोडा, देवबाग
(d) मुंबई	(iv) किहिम, हरीहरेश्वर

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
- (1) (iii) (iv) (i) (ii)
- (2) (iii) (i) (ii) (iv)
- (3) (iv) (iii) (ii) (i)
- (4) (i) (iv) (iii) (ii)

Match the pairs and choose correct option :

District	Beach
(a) Sindhudurg	(i) Harne, Hedvi, Jaygad, Velneshwar
(b) Raigad	(ii) Girgav, Juhu, Varsova
(c) Ratnagiri	(iii) Vengurla, Shiroda, Devbaug
(d) Mumbai	(iv) Kihim, Harihareshwar

Answer Options :

- (a) (b) (c) (d)
- (1) (iii) (iv) (i) (ii)
- (2) (iii) (i) (ii) (iv)
- (3) (iv) (iii) (ii) (i)
- (4) (i) (iv) (iii) (ii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

25. महाराष्ट्र राज्यात वन्यजीव संरक्षण कायदा कोणत्या वर्षी लागू केला गेला ?

- (1) 1970 (2) 1990 (3) 1985 (4) 1972

In which year the Wildlife Protection Act was enforced in the state of Maharashtra ?

- (1) 1970 (2) 1990 (3) 1985 (4) 1972

26. विष्णुबुवा ब्रह्मचारी यांनी ख्रिस्ती मिशनऱ्यांच्या अपप्रचारास उत्तर देण्यासाठी _____ हे वृत्तपत्र सुरू केले.

- (1) दर्पण (2) मराठा
(3) केसरी (4) वर्तमानदीपिका

Vishnubuva Brahmachari started _____ newspaper to refute the false propaganda of Christian Missionaries.

- (1) Darpan (2) Maratha
(3) Kesari (4) Vartamandeepika

27. परमहंस सभेच्या अहमदनगर शाखेचे सभासद कोण होते ?

- (1) केशव शिवराम भावलकर (2) कासमभाई महमदजी ढालवाणी
(3) गोविंद नारायण मांडगावकर (4) डॉ. रामकृष्णपंत भांडारकर

Who was the member of Ahmednagar branch of Paramhansa Sabha ?

- (1) Keshav Shivram Bhavalkar (2) Kasambhai Mahamadji Dhalwani
(3) Govind Narayan Mandgavkar (4) Dr. Ramkrushnapant Bhandarkar

28. लोकशाही स्वराज्य पक्षाच्या स्थापनेत _____ यांचा सहभाग होता.

- (a) जमनादास मेहता (b) रामराव देशमुख (c) रामभाऊ मंडलिक

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (d) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त
(3) (a) आणि (c) फक्त (4) (a), (b) आणि (c)

_____ contributed in the formation of 'Lokshahi Swarajya Party'.

- (a) Jamnadas Mehta (b) Ramrao Deshmukh (c) Rambhau Mandlik

Answer Options :

- (1) (a) and (d) only (2) (a) and (b) only
(3) (a) and (c) only (4) (a), (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

29. खालीलपैकी कोणत्या संस्थांची स्थापना दादाभाई नौरोजी यांनी केली होती ?

(a) ज्ञान प्रसारक मंडळी	(b) बॉम्बे असोशिएशन
(c) लंडन इंडियन असोशिएशन	(d) ईस्ट इंडिया असोशिएशन

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) फक्त	(2) (b), (c) आणि (d) फक्त
(3) (a), (b) आणि (d) फक्त	(4) (a), (b), (c), (d)

Which of the following Institutions were founded by Dadabhai Naoroji ?

(a) Dnyan Prasarak Mandali	(b) Bombay Association
(c) London Indian Association	(d) East India Association

Answer Options :

(1) (a), (b) and (c) only	(2) (b), (c) and (d) only
(3) (a), (b) and (d) only	(4) (a), (b), (c), (d)

30. जोड्या लावा :

(a) मद्रास लेबर युनियन	(i) 1920
(b) ऑल इंडिया ट्रेड युनियन काँग्रेस	(ii) 1918
(c) गिरणी कामगार संघ	(iii) 1929
(d) नॅशनल ट्रेड युनियन फेडरेशन	(iv) 1927

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2) (iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3) (ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4) (i)	(ii)	(iii)	(iv)

Match the pairs :

(a) Madras Labour Union	(i) 1920
(b) All India Trade Union Congress	(ii) 1918
(c) 'Girni Kamgar Sangh'	(iii) 1929
(d) National Trade Union Federation	(iv) 1927

Answer Options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2) (iii)	(i)	(ii)	(iv)
(3) (ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4) (i)	(ii)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

31. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- (a) भारतीय राज्यघटनेची नववी अनुसूची ही राज्य विधिमंडळाच्या जमीन सुधारणा विषयक कांही कायदे व ठरावासंबंधी आहे.
- (b) भारतीय राज्यघटनेची दहावी अनुसूची ही 1985 च्या 52 व्या घटनादुरुस्तीद्वारे समाविष्ट केली असून ती पक्षांतराच्या कारणावरून अपात्रतेसंबंधीच्या तरतुदी आहेत.
- (c) भारतीय राज्यघटनेच्या अकराव्या अनुसूचित नगरपालिकांचे अधिकार, प्राधिकार आणि जबाबदाऱ्या संबंधीच्या तरतुदी आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) यापैकी एकही नाही

Which one of the following statement is not correct ?

- (a) The Ninth schedule of the Indian Constitution contains certain acts and resolutions of the State Legislature dealing with land reforms.
- (b) The Tenth schedule of the Indian Constitution inserted by the 52nd Amendment in 1985 contains provisions regarding disqualification on ground of defection.
- (c) The Eleventh schedule of the Indian Constitution contains provisions regarding powers, authority and responsibilities of Municipalities.

Answer Options :

- (1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) None of these

32. अयोग्य कथन ओळखा :

- (1) जम्मू व काश्मिरच्या विधान परिषदेत 36 सदस्य आहेत.
- (2) सिक्कीमच्या विधानसभेत 32 सदस्य आहेत.
- (3) विधान परिषदेचे एक तृतीयांश सदस्य पदवीधर मतदार संघाद्वारे निवडले जातात.
- (4) दर दोन वर्षांनी विधान परिषदेचे एक तृतीयांश सदस्य निवृत्त होतात.

Select the incorrect statement :

- (1) Legislative Council of Jammu and Kashmir has 36 members.
- (2) Legislative Assembly of Sikkim has 32 members.
- (3) One-third members of Legislative Council are elected by Graduate Constituency.
- (4) One-third members of Legislative Council are retired every second year.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

33. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- (1) सरनामा न्यायालयाद्वारा अंमलबजावणीत आणता येत नाही.
- (2) राज्यघटनेस प्रस्थापित आणि विकसित करण्यायोग्य जी उद्दिष्टे आहेत ती सरनाम्यातून व्यक्त होतात.
- (3) सरनाम्यातून राज्यघटनेने आपल्या अधिकाराचे स्रोत कोणाकडून प्राप्त केले आहे ते स्पष्ट होते.
- (4) आपल्या सरनाम्यातील स्वातंत्र्य, समता आणि बंधूता ती आदर्श तत्वे रशियन राज्यक्रांती (1917) कडून घेतली आहेत.

Which one of the following statements is **not correct** ?

- (1) The Preamble is not enforceable by a court of law.
- (2) The Preamble states the objectives which the Constitution seeks to establish and promote.
- (3) The Preamble indicates the source from which the Constitution derives its authority.
- (4) The ideals of liberty, equality and fraternity in our Preamble have been taken from the Russian Revolution (1917).

34. भारत सरकार कायदा 1919 चे कोणते प्रमुख वैशिष्ट्य नव्हते ?

- (1) प्रांतांमध्ये द्विशसन पद्धती
- (2) प्रांतांवर केंद्रीय नियंत्रणाचे शिथिलीकरण
- (3) मुस्लीमांसाठी स्वतंत्र प्रतिनिधित्व
- (4) भारतीय विधानमंडळ अधिक प्रतिनिधीक बनविणे

Which was not a main feature of the Government of India Act 1919 ?

- (1) Dyarchy in the provinces
- (2) Relaxation of Central Control Over Provinces
- (3) Separate representation for Muslims
- (4) The Indian Legislature made more representative

35. शेती उत्पन्नावरील कर राज्य सरकारच्या अखत्यारीमध्ये खालीलपैकी कोणी सोपविले आहेत ?

(1) आंतरराज्य परिषद	(2) राष्ट्रीय विकास परिषद
(3) भारतीय राज्यघटना	(4) नियोजन आयोग

Taxes on agricultural income is assigned to the State Government by _____ .

(1) The inter-state council	(2) The National Development Council
(3) The Constitution of India	(4) The Planning Commission

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

36. लोकायुक्त ही यंत्रणा सर्वप्रथम _____ या राज्यात _____ साली निर्माण करण्यात येवून कार्यान्वित झाली.

(1) महाराष्ट्र, 1971	(2) ओडिशा, 1970
(3) महाराष्ट्र, 1981	(4) ओडिशा, 1983

The Institution of Lokayukta was established and came into force first in _____ in the year _____.

(1) Maharashtra, 1971	(2) Odisha, 1970
(3) Maharashtra, 1981	(4) Odisha, 1983

37. खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) राज्यपाल हे राज्यविधिमंडळाचा भाग नाहीत.
- (b) राज्यपालांना विधानसभा आणि विधान परिषदेला संबोधित करण्याचा अधिकार आहे.
- (c) राज्यपालांना पदमुक्त करण्याचा अधिकार उच्च न्यायालयाला आहे.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?

(1) (a) आणि (b)	(2) फक्त (b)	(3) फक्त (a)	(4) (b) आणि (c)

Consider the following statements :

- (a) The Governor is not a part of State Legislature.
- (b) The Governor has right to address the Legislative Assembly and Legislative Council.
- (c) The High Court has right to remove the Governor.

Which of the statement/s given above is/are correct ?

(1) (a) and (b)	(2) Only (b)	(3) Only (a)	(4) (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

38. जोड्या लावा - (भारतीय संविधानाचे प्रथम परिशिष्ट च्या संदर्भात) :

(अ)

(ब)

(a) भाग अ	(i) संस्थानिक राज्ये
(b) भाग ब	(ii) केंद्रीय प्रशासकीय राज्ये
(c) भाग क	(iii) अंदमान निकोबार
(d) भाग ड	(iv) ब्रिटिश भारतातील प्रांत

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

Match the pair - (with reference to First Schedule of Indian Constitution) :

(A)

(B)

(a) Part A	(i) Princely States
(b) Part B	(ii) Centrally Administered States
(c) Part C	(iii) Andaman Nicobar
(d) Part D	(iv) Provinces of British India

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(ii)	(iii)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

39. काही अधिकार सर्व व्यक्तींसाठी उपलब्ध असतात परंतु काही अधिकार हे फक्त नागरिकांसाठी असतात. ते अधिकार कोणते आहेत ?

- (a) कायद्यासमोर समानता
- (b) शासकीय नोकरीमध्ये संधीची समानता
- (c) जीविताचे संरक्षण व वैयक्तिक स्वातंत्र्य
- (d) भाषण व अभिव्यक्तीचे स्वातंत्र्य

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a), (b), (c)
- (2) फक्त (b), (c), (d)
- (3) फक्त (a), (c)
- (4) फक्त (b), (d)

Some rights are available for all persons but some rights are available for only citizens. Which are they ?

- (a) Equality before law
- (b) Equality of opportunity in public employment
- (c) Protection of life and personal liberty
- (d) Freedom of speech and expression

Answer Options :

- (1) Only (a), (b), (c)
- (2) Only (b), (c), (d)
- (3) Only (a), (c)
- (4) Only (b), (d)

40. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/त ?

- (a) भारताच्या संविधानाच्या कलम 280 मध्ये वित्त आयोगाची तरतूद आहे.
- (b) आंतर-राज्य परिषदेची स्थापना करण्याचा अधिकार राष्ट्रपतीस असतो.
- (c) राष्ट्रीय आणीबाणीच्या काळात संसदेस राज्यसूचीतील विषयावर कायदा करता येतो.
- (d) अखिल भारतीय सेवेच्या माध्यमातून केंद्र सरकार राज्य सरकारवर नियंत्रण ठेवते.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a)
- (2) (a) आणि (c)
- (3) वरील सर्व
- (4) (b) आणि (d)

Which of the following statements is/are correct ?

- (a) Provision of finance commission is laid down in Article 280 in Indian Constitution.
- (b) President of India has power to establish an inter-state council.
- (c) Parliament shall have power to make laws from state list during the national emergency.
- (d) All India Service is the agency through Union Government shall control over State Government.

Answer Options :

- (1) Only (a)
- (2) (a) and (c)
- (3) All of the above
- (4) (b) and (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

41. राज्य मुख्य माहिती आयुक्तांची नेमणूक कोण करते ?

(1) भारताचे राष्ट्रपती	(2) भारताचे पंतप्रधान
(3) राज्याचे राज्यपाल	(4) वरीलपैकी कोणीही नाही

Who appoints the State Chief Information Commissioner ?

(1) President of India	(2) Prime Minister of India
(3) Governor of the State	(4) None of the above

42. केंद्रीय माहिती आयुक्तांची नियुक्ती राष्ट्रपती द्वारा, पंतप्रधान अध्यक्षपदी असणाऱ्या व _____ चे विरोधीपक्ष नेते आणि प्रधानमंत्री नामनिर्देशित केंद्रीय कॅबिनेट मंत्रीच्या समितीच्या शिफारशीनुसार करील.

(1) राज्यसभा	(2) लोकसभा
(3) विधानसभा	(4) विधान परिषद

The Central Information Commissioner shall be appointed by the President on recommendation of the committee consisting of the Prime Minister as Chairperson and leader of opposition in the _____ and a Central Cabinet Minister nominated by Prime Minister.

(1) Rajya Sabha	(2) Lok Sabha
(3) Vidhan Sabha	(4) Vidhan Parishad

43. ज्या माहितीचा विषय अन्य सार्वजनिक प्राधिकरणाच्या कामकाजाशी अधिक संबंधित असेल, अशी माहिती मिळवण्यासाठी एखाद्या सार्वजनिक प्राधिकरणाकडे अर्ज करण्यात आला असेल त्याबाबतीत, ज्याच्याकडे असा अर्ज करण्यात आला आहे ते सार्वजनिक प्राधिकरण, असा अर्ज मिळाल्याच्या तारखेपासून _____ पेक्षा अधिक विलंब न करता संबंधित सार्वजनिक प्राधिकरणाकडे हस्तांतरित करील.

(1) चार दिवस	(2) पाच दिवस	(3) सहा दिवस	(4) सात दिवस

With regard to subject matter which is more closely connected with the functions of another public authority, the public authority, to which such application is made, shall transfer the application to that other public authority in no case later than _____ from the date of the receipt of the application.

(1) four days	(2) five days	(3) six days	(4) seven days

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

44. माहिती अधिकार अधिनियम 2005 च्या कलम 2(F) अनुसार माहिती या शब्दात खालीलपैकी कोणत्या बाबी अंतर्भूत होतात ?

(1) अभिलेख, दस्तऐवज	(2) ज्ञापने, ई-मेल
(3) अभिप्राय, सूचना	(4) वरील सर्व

As per section 2(F) of Right to Information Act 2005, 'Information' includes :

(1) Records, documents	(2) Memos, e-mails
(3) Opinions, advices	(4) All the above

45. कोणतीही व्यक्ती राज्य जन माहिती अधिकाऱ्याच्या निर्णयाने व्यथित झालेली असेल, तर निर्णय प्राप्त झाल्यापासून _____ दिवसांच्या आत त्या व्यक्तिला सार्वजनिक प्राधिकरणांमधील यथास्थित, राज्य जन माहिती अधिकारी यांच्यापेक्षा वरिष्ठ दर्जाच्या अशा अधिकाऱ्याकडे अपील करता येईल.

(1) साठ	(2) चाळीस	(3) तीस	(4) बीस

If any person is aggrieved by a decision of a state Public Information Officer, may prefer an appeal within _____ days from the receipt of such decision to the officer who is Senior in rank in that public authority.

(1) Sixty	(2) Forty	(3) Thirty	(4) Twenty

46. इ-क्रांती हा शासनाचा डिजिटल इंडिया प्रोजेक्ट खालीलपैकी कोणत्या उद्देशाने बनवला आहे ?

- (1) स्वातंत्र्यसैनिकांना माहिती देण्यासाठी
- (2) शेतकऱ्यांना शेती विषयी माहिती देण्यासाठी
- (3) सर्व इलेक्ट्रॉनिक सेवा पुरवठा
- (4) आय.टी. क्षेत्रात नोकरी देणे

E-Kranti is a project of Digital India mainly focus on _____ .

- (1) Providing information to freedom fighter
- (2) Providing information on agriculture to farmers
- (3) Electronic delivery of services
- (4) Providing I.T. Jobs

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

47. कोणते तंत्र इलेक्ट्रॉनिक गुन्द्यांचा तपासामध्ये वापरले जाते ?

- (1) ट्रिपवायर्स, हनीपॉट्स
- (2) कॉन्फिगरेशन तपासणी साधने, ऑपरेटिंग सिस्टीम संदेश
- (3) वरीलपैकी सर्व
- (4) वरीलपैकी नाही

Which techniques are used in detection of electronic crimes ?

- (1) Tripwires, Honeypots
- (2) Configuration checking tools, operating system commands
- (3) All of the above
- (4) None of the above

48. जास्तीत जास्त संगणक एका मोठ्या भौगोलिक परिक्षेत्रामध्ये _____ च्या सहाय्याने परिणामकारकरित्या जोडले जातात.

(1) ट्विस्टेड पेअर लईन्स	(2) कोऑक्सिअल केबल
(3) कम्युनिकेशन सॅटेलाईट्स	(4) यापैकी नाही

A large number of computers in a wide geographical area can be efficiently connected by _____

(1) Twisted pair lines	(2) Coaxial cables
(3) Communication satellites	(4) None of the above

49. ज्या नेटवर्क टोपोलॉजीमध्ये मध्यवर्ती संगणकाशिवाय संगणक वर्तुळाकार जोडलेले असतात, त्याला _____ म्हणतात.

(1) स्टार	(2) रिंग	(3) बस	(4) यापैकी नाही

Network topology, consisting of nodes attached in a ring, without a host computer, is known as _____

(1) Star	(2) Ring	(3) Bus	(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

50. आय.सी.इ.जी.ओ.वी. हा डिजिटल इंडिया मुव्हमेंट चा अर्थ _____ आहे.

- (1) इंटर कॉन्फरन्स ऑफ टर्म्स अँड प्रॅक्टीस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नमेंट
- (2) इंटरनल कॉन्फरन्स ऑफ ट्रेड अँड प्रॅक्टीस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स
- (3) इंटरनॅशनल कॉन्फरन्स ऑन थेअरी अँड प्रॅक्टीस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स
- (4) इंटरनॅशनल कॉन्फरन्स ऑन ट्रेड अँड प्रॅक्टीस ऑफ इलेक्ट्रॉनिक गव्हर्नन्स

I.C.E.GOV a digital India movement means _____ .

- (1) Inter conference of terms and practice of Electronic Government
- (2) Internal Conferences of trade and practice of Electronic Governance
- (3) International conference on theory and practice of Electronic Governance
- (4) International conference on trade and practice of Electronic Governance

51. व्ही सॅट (VSAT) या लघु शब्दावलीचे पूर्ण रूप कोणते ?

(1) वर्चुअल सॅटेलाईट	(2) वर्टिकल सॅटेलाईट
(3) व्हेरी सॉफ्ट अपार्चर टर्मिनल	(4) व्हेरी स्मॉल अपार्चर टर्मिनल

What is the full form of 'VSAT' ?

(1) Virtual Satellite	(2) Vertical Satellite
(3) Very Soft Aparture Terminal	(4) Very Small Aparture Terminal

52. इ-मेल प्रणालीचे कार्य खालीलपैकी कोणत्या प्रोटोकॉलने होते ?

(1) एस्.एम्.टी.पी.	(2) एच्.टी.टी.पी.	(3) टी.सी.पी./आय.पी.	(4) एस्.एन्.एम्.पी.

E-mail system works on the protocol called _____.

(1) SMTP	(2) HTTP	(3) TCP/IP	(4) SNMP

53. माहिती तंत्रज्ञानाच्या संदर्भात 'टर्मिनल्स' याचा नेमका अर्थबोध खालीलपैकी कशाने होतो ?

- (1) संगणक
- (2) जाळ्याला जोडलेला संगणक
- (3) कोणतेही 'इनपुट'/'आऊटपुट' क्षम उपकरण
- (4) बरीलपैकी नाही

With reference to information technology, the meaning of the term 'terminals' is :

- (1) Computer
- (2) Network Computer
- (3) Any INPUT/OUTPUT device
- (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

54. बॉस (BOSS) या शब्दावली ने ओळखली जाणारी 'भारत ऑपरेटिंग सिस्टीम सोल्यूशन्स' ही :

- (1) एक भारतीय ऑपरेटिंग सिस्टीम आहे.
 - (2) जी.एन.यू./लिनक्स चे भारतातील वितरण आहे.
 - (3) वरीलपैकी सर्व
 - (4) वरीलपैकी एकही नाही
- 'BOSS' (Bharat Operating System Solutions) is :
- (1) An Indian Operating System
 - (2) Indian distribution for GNU/Linux
 - (3) All of the above
 - (4) None of the above

55. मर्यादित कालवधीपुरते वापरण्यास मोफत पुरवलेल्या सॉफ्टवेअरला काय संबोधले जाते ?

(1) शेअर वेअर	(2) फ्री वेअर
(3) ओपन सोर्स सॉफ्टवेअर	(4) वरीलपैकी एकही नाही
- A software allowed for limited period for free is termed as :
(1) Shareware	(2) Freeware
(3) Open Source Software	(4) None of the above

56. पुढीलपैकी योग्य विधान निवडा :

- (a) कौटुंबिक हिंसाचारपासून महिलांचे संरक्षण या कायद्यांतर्गत "कौटुंबिक नातेसंबंध" च्या अर्थामधे दत्तक मुलाचा समावेश होत नाही.
- (b) वरील कायद्याप्रमाणे "कौटुंबिक हिंसाचार" या संज्ञेच्या व्याख्येमध्ये "भावनिक आणि आर्थिक" अत्याचाराचा समावेश होतो.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधान (a) चुकीचे असून (b) बरोबर आहे.
- (2) विधान (a) बरोबर असून (b) चुकीचे आहे.
- (3) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.
- (4) दोन्ही विधाने चूक आहेत.

Choose the correct statement given below :

- (a) Adopted child does not fall within the meaning of Domestic Relationship under "Protection of Women from Domestic Violence Act."
- (b) Definition of "Domestic Violence" under the provisions of above mentioned Act includes emotional and economic abuse.

Answer Options :

- (1) Statement (a) is false (b) is true
- (2) Statement (a) is true but (b) is false
- (3) Both the statements are correct
- (4) Both the statements are wrong

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

57. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 मधील कलम 6 अन्वये, सामान्य व्यवहारक्रमानुसार अन्य व्यक्तींना ज्या वेळी व ज्या ठिकाणी आणि ज्या अटीवर व शर्तीवर माल विकला जातो किंवा सेवा उपलब्ध करून दिल्या जातात त्यावेळी व त्याच ठिकाणी आणि त्याच अटीवर व शर्तीवर एखाद्या व्यक्तीला 'अस्पृश्यते' च्या कारणावरून असा माल विकण्याचे किंवा अशी सेवा उपलब्ध करून देण्याचे जो कोणी नाकारील तो, कमीत कमी _____ व जास्तीत जास्त _____ इतक्या मुदतीच्या कारावासास व कमीत कमी _____ व जास्तीत जास्त _____ अशा द्रव्यदंडासही पात्र होईल.

- (1) तीन महिने, सहा महिने, पन्नास रुपये, शंभर रुपये
- (2) एक महिना, सहा महिने, शंभर रुपये, पाचशे रुपये
- (3) पंधरा दिवस, दोन महिने, शंभर रुपये, पाचशे रुपये
- (4) एक महिना, तीन महिने, शंभर रुपये, तीनशे रुपये

According to section 6 of the protection of Civil Rights Act, 1955, whoever on the ground of Untouchability 'refuses' to sell any goods or refuses to render any service to any person at the same time and place and on the same terms and conditions at/on which such goods are sold or services are rendered to other persons in the ordinary course of business shall be punishable with imprisonment for a term not less than _____ and not more than _____ and also with fine which shall not less than _____ and not more than _____.

- (1) three months, six months, ₹ 50, ₹ 100
- (2) one month, six months, ₹ 100, ₹ 500
- (3) fifteen days, two months, ₹ 100, ₹ 500
- (4) one month, three months, ₹ 100, ₹ 300

58. श्रीयुत "अ" यानी "जो आपल्या मुलीशी विवाह करेल त्याला अर्धी संपत्ती देण्यात येईल" अशी वर्तमानपत्रात जाहिरात दिली.

वरील विधानाच्या संदर्भात खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा :

- (1) श्रीयुत "अ" कायदेशिरपणे असे करू शकतात.
- (2) वरीलप्रमाणे जाहिरात देणे हा दंडनिय अपराध आहे.
- (3) राज्य सरकारची पूर्व परवानगी घेऊन अशी जाहिरात देता येते.
- (4) संपत्तीच्या एक टक्का इतकी रक्कम कोर्टात भरून अशी जाहिरात देता येते.

Mr. "A" gives following advertisement in the newspaper. "Whoever marries my daughter, will be given half of my property".

Choose the correct option in relation to above mentioned statement :

- (1) Mr. "A" can do this legally.
- (2) Giving an advertisement like this is an offence punishable under law.
- (3) Such type of advertisement may be given with the prior permission of State Government.
- (4) Such an advertisement can be given by depositing 1% of the value of the property in the court.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

59. अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियमातील कोणत्या तरतुदीनुसार फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम 438 चा वापर सदर अधिनियमांतर्गत गुन्हा केलेल्या व्यक्तिस करता येणार नाही ?

- (1) कलम 17 (2) कलम 18 (3) कलम 19 (4) कलम 20

Which provision of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act specifies that section 438 of Cr.P.C. has no application to persons committing an offence under the Act.

- (1) Section 17 (2) Section 18 (3) Section 19 (4) Section 20

60. भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमानुसार मातृत्व सहाय्य देण्याची तरतूद करण्याचे निर्देश राज्यांना दिले आहेत ?

- (1) कलम 40 (2) कलम 41 (3) कलम 42 (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Which Article of the Constitution of India direct the state to make provisions for maternity relief ?

- (1) Article 40 (2) Article 41 (3) Article 42 (4) None of the above

61. कौटुंबिक हिंसाचार प्रतिबंधक अधिनियम कलम 2(एच) नुसार 'हुंडा' म्हणजे 'हुंडा प्रतिबंधक कायदा' _____ कलम 2 मध्ये सांगितला आहे तो.

- (1) 1962 (2) 1961 (3) 1963 (4) 1960

According to Section 2(h) of protection of women from Domestic Violence Act, "dowry" shall have the same meaning as assigned to be in Section 2 of the Dowry Prohibition Act, _____.

- (1) 1962 (2) 1961 (3) 1963 (4) 1960

62. केंद्र किंवा राज्य सरकारकडून सद्भावपूर्वक करण्यात आलेल्या कारवाईला कोणत्या कलमाद्वारे संरक्षण देण्यात आले आहे ?

- (1) कलम 3 (2) कलम 5 (3) कलम 14 (4) कलम 22

Among the following which provision provides the protection to Central or State Government for the action taken in good faith.

- (1) Section 3 (2) Section 5 (3) Section 14 (4) Section 22

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

63. "नागरी हक्क संरक्षण" अधिनियमांच्या 1955 तरतुदीनुसार खालील विधानांपैकी योग्य विधान निवडा.

- (a) या कायद्या 1955 अंतर्गत असलेली सामुदायिक दंडाची तरतूद आता रद्द करण्यात आली आहे.
 (b) वरील कायदा काही वेगळ्याच नावाने संमत करण्यात आला होता.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) विधान असत्य असून (b) सत्य आहे.
 (2) (a) विधान सत्य असून (b) असत्य आहे.
 (3) (a) आणि (b) दोन्ही विधाने सत्य आहेत.
 (4) (a) आणि (b) दोन्ही विधाने असत्य आहेत.

In relation to the provisions of "Protection of Civil Rights" act 1955 - choose the correct statements.

- (a) The provision of imposing collective (communal) fine under this act 1955 is deleted now.
 (b) The above mentioned Act was passed by some other name.

Answer Options :

- (1) (a) not true but (b) is true
 (2) (a) true (b) is not true
 (3) both (a) and (b) are true
 (4) both (a) and (b) are false

64. हुंडा प्रतिबंधक कायद्यातील कलम 3 नुसार कोणतीही व्यक्ती हुंडा देत किंवा घेत असेल किंवा प्रोत्साहन देत असेल तर त्याला तुरुंगवासाची शिक्षा होऊ शकते जी _____ पेक्षा कमी नसेल किंवा दंड होऊ शकतो की जो _____ किंवा हुंड्याची रक्कम यापेक्षा जास्त असेल ती रक्कम.

- (1) तीन वर्षा, ₹ 5000 (2) तीन वर्षा, ₹ 10000
 (3) पाच वर्षा, ₹ 10000 (4) पाच वर्षा, ₹ 15000

According to section 3 of Dowry Prohibition Act, any person who takes or gives or abets the giving or taking of dowry, is liable to be punished with a minimum imprisonment of _____ and with a minimum fine of _____ or the amount of the value of such dowry, whichever is more.

- (1) 3 years, ₹ 5000 (2) 3 years, ₹ 10000
 (3) 5 years, ₹ 10000 (4) 5 years, ₹ 15000

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

65. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 मधील कलम 2 (क) नुसार 'अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती' या शब्दप्रयोगांना, संविधानाच्या अनुच्छेद 366 चे अनुक्रमे खंड _____ व _____ यांमध्ये त्यांना जे अर्थ नेमून दिलेले आहेत तेच अर्थ या अधिनियमात असतील.

- (1) 22, 23 (2) 23, 24 (3) 24, 25 (4) 23, 25

According to section 2(c) of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989, 'Scheduled Castes and Scheduled Tribes' shall have the meanings assigned to them respectively under clause _____ and clause _____ of Article 366 of the constitution.

- (1) 22, 23 (2) 23, 24 (3) 24, 25 (4) 23, 25

66. संयुक्त राष्ट्र संघटनेने मानवी हक्कांच्या जाहीरनाम्याची घोषणा जागतिक स्तरावर कोणत्या दिवशी केली ?

- (1) 15 ऑगस्ट 1947 (2) 10 डिसेंबर 1948
(3) 26 नोव्हेंबर 1949 (4) 1 ऑक्टोबर 1950

On which date United Nations Organisation proclaimed the Universal Declaration of Human Rights ?

- (1) 15 August 1947 (2) 10 December 1948
(3) 26 November 1949 (4) 1 October 1950

67. मानवी हक्क संरक्षण कायदा 1993 मधील कलम 19 हे _____ शी संबंधित आहे.

- (1) वार्षिक आणि विशेष अहवाल
(2) सशस्त्र दलाच्या संबंधातील कार्यपद्धती
(3) राज्य आयोगाची रचना
(4) तक्रारींची चौकशी

Section 19 of protection of Human Rights Act 1993 deals with _____ .

- (1) Annual and special reports
(2) Procedure with respects to Armed Forces
(3) Constitution of state commission
(4) Inquiry into complaints

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

68. मानवी हक्कांच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणता हक्क विकासाभिमुख आहे ?

- (1) संचार आणि वास्तव्याचे स्वातंत्र्य
- (2) काम करण्याचा अधिकार
- (3) सशक्त पर्यावरण असण्याचा अधिकार
- (4) सांस्कृतिक जीवनाचा भाग होण्याचा अधिकार

Which of the following rights are development oriented rights ? (in connection with Human Rights)

- (1) Freedom of Movement and Residence
- (2) Right to Work
- (3) Right to Healthy Environment
- (4) Right to participation in cultural life

69. कौटुंबिक हिंसाचार हा मानवी हक्कांचो बाब आहे असे खालीलपैकी कशामध्ये निर्विवादपणे मान्य केले आहे ?

(1) व्हिएन्ना अकॉर्ड 1994	(2) द बेजिंग डिक्लरेशन
(3) द प्लॅटफॉर्म फॉर ऑक्शन	(4) वरील सर्व

Among the following which has acknowledged that domestic violence is undoubtedly a human right issue ?

(1) Vienna Accord 1994	(2) The Beijing Declaration
(3) The Platform for Action	(4) All the above

70. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 यास राष्ट्रपतींची संमती दिनांक _____ 1989 रोजी मिळाली.

(1) 10 डिसेंबर	(2) 2 ऑक्टोबर	(3) सप्टेंबर 11	(4) डिसेंबर 14

The scheduled castes and the scheduled tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 received the assent of the President on _____ 1989.

(1) 10 December	(2) 2 October	(3) September 11	(4) December 14

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

71. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 मधील कलम 2 (अ) नुसार, 'नागरी हक्क' याचा अर्थ संविधानाच्या _____ द्वारे अस्पृश्यता नष्ट केल्याकारणाने एखाद्या व्यक्तित्व उपाजित होणारा कोणताही हक्क असा आहे.

- (1) अनुच्छेद 24 (2) अनुच्छेद 17 (3) अनुच्छेद 22 (4) अनुच्छेद 21

According to Section 2(a) of the protection of Civil Rights Act 1955, 'Civil Rights' means any right accruing to a person by reason of the abolition of untouchability by _____ of the constitution.

- (1) Article 24 (2) Article 17 (3) Article 22 (4) Article 21

72. एखादी व्यक्ती जी अपराध करू शकते अशा व्यक्तीविरुद्ध विशेष न्यायालयाला _____ आदेश पारित करण्याचा अधिकार आहे.

- (1) मनाई हुकूम (2) निलंबन (3) हद्दपारी (4) अटक

Special court has power to pass an order of _____ of a person who is likely to commit offence.

- (1) Injunction (2) Suspension (3) Externment (4) Arrest

73. पुढील शब्द कोणाचे आहेत ?

"मानवी हक्क हे व्यक्तीच्या सामाजिक जीवनाचे असे अंग आहे की ज्याच्याशिवाय कोणतीही व्यक्ती स्वतःचा सर्वांगीण विकास करू शकत नाही."

- (1) प्रो. हेरॉल्ड जे. लस्की (2) अँरीसटॉटल
(3) डॉ. बेनी प्रसाद (4) डॉ. दुर्गादास बसू

Who has said the following words ?

"Human rights in fact are those conditions of social life without which no man can be his best self".

- (1) Prof. Harold J. Laski (2) Aristotle
(3) Dr. Beni Prasad (4) Dr. Durga Das Basu

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

74. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 मध्ये _____ या करिता शिक्षेची तरतूद आहे.

- (1) व्यक्तिला इस्पितळात दाखल करून घेण्यास नाकारणे
- (2) वस्तुंची विक्री करण्यास किंवा सेवा पुरविण्यास नाकारणे
- (3) अस्पृश्यतेवरून उत्पन्न होणारे इतर अपराध
- (4) वरीलपैकी सर्व

The protection of Civil Rights Act, 1955 provides the punishment for _____.

- (1) refusing to admit persons to hospital
- (2) refusing to sell goods or render services
- (3) other offences arising out of untouchability
- (4) all the above

75. मानवी हक्क संरक्षण कायदा, 1993 कलम 2 (ई) नुसार, मानवी हक्क न्यायालये म्हणजे _____ नुसार स्थापन करण्यात आलेली मानवी हक्क न्यायालये होय.

- (1) कलम 21
- (2) कलम 30
- (3) कलम 14
- (4) कलम 28

According to section 2(e) of protection of Human Rights Act, 1993 Human Rights Court means the Human Rights Court Specified under _____.

- (1) Section 21
- (2) Section 30
- (3) Section 14
- (4) Section 28

76. मुंबई पोलीस अधिनियम, 1951 च्या कोणत्या प्रकरणात गुन्हा व शिक्षा या संदर्भात तरतूद केली आहे ?

- (1) प्रकरण तिसरे
- (2) प्रकरण चौथे
- (3) प्रकरण सहावे
- (4) प्रकरण सातवे

In which Chapter of Bombay Police Act, 1951 offences and punishments are mentioned ?

- (1) Chapter III
- (2) Chapter IV
- (3) Chapter VI
- (4) Chapter VII

77. फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील _____ अन्वये अटक आरोपींची वैद्यकीय तपासणी पोलीस अधिकाऱ्यांच्या विनंतीने करणेची तरतूद आहे.

- (1) कलम 53
- (2) कलम 41
- (3) कलम 47
- (4) कलम 52

According to _____ of code of criminal procedure, there is an examination of accused by medical practitioner at the request of police officer.

- (1) Section 53
- (2) Section 41
- (3) Section 47
- (4) Section 52

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

78. खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी भारतीय पुरावा कायदा लागू होत नाही ?

- (1) लष्करी न्यायालय
- (2) कोणत्याही न्यायालयातील किंवा न्यायालयापुढील सर्व न्यायिक कार्यवाहींना
- (3) लवादापुढील कार्यवाहींना
- (4) भूसेना अधिनियम या खाली भरविलेल्या लष्करी न्यायालयाहून अन्य

Amongst the following to which the Indian Evidence Act is not applicable :

- (1) Court Martial
- (2) All Judicial proceedings in or before any court
- (3) To proceedings before Arbitrator
- (4) Other than Court-Martial convened under the Army Act

79. "प्रलोभन, धमकी किंवा वचन याद्वारे मिळविलेला कबुली-जबाब फौजदारी कार्यवाहीत असंबद्ध असतो". याबाबत भारतीय साक्षीपुरावा अधिनियमच्या कोणत्या तरतुदीमध्ये उल्लेख केला आहे ?

- (1) कलम 24
 - (2) कलम 25
 - (3) कलम 26
 - (4) वरीलपैकी काहीही नाही
- Which provision of Indian Evidence Act states that, confession caused by inducement, threat or promise is irrelevant in criminal proceedings ?

- (1) Section 24
- (2) Section 25
- (3) Section 26
- (4) None of the above

80. मुंबई पोलीस अधिनियम अंतर्गत खालीलपैकी कोणाविरुद्ध तडीपारीचा आदेश काढता येतो ?

- (a) समाजविघातक कृत्ये करून अशांतता पसरवू शकेल अशी व्यक्ती.
- (b) वारंवार शांती-मोर्चे काढून वाहतूकीस अडथळा आणणाऱ्या व्यक्ती.
- (c) विहीत वेळेनंतर ध्वनोत्प्रेषकावर गाणी लावणाऱ्या व्यक्ती.
- (d) साथीचा रोग झालेली व्यक्ती जिच्या वास्तव्यामुळे रोग पसरून लोकांच्या आरोग्यास बाधा येऊ शकेल.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (b) आणि (c)
- (2) (b), (c) आणि (d)
- (3) (a) आणि (d)
- (4) वरीलपैकी सर्व

Under the provisions of Bombay Police Act against whom the exterment order can be passed ?

- (a) Person who may disturb peace doing antisocial activities.
- (b) Persons frequently arranging peace-marches and obstructing traffic.
- (c) Persons playing songs using loudspeakers after permitted time.
- (d) Person suffering by epidemic disease and whose continued residence may affect public health due to spread of epidemic.

Answer Options :

- (1) (b) and (c)
- (2) (b), (c) and (d)
- (3) (a) and (d)
- (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

81. मुंबई पोलीस अधिनियमातील कलम _____ मध्ये, ज्या क्षेत्रातून व्यक्तीस निघून जाण्याचा आदेश देण्यात आला त्या क्षेत्रात परत येण्याची तात्पुरती परवानगी देण्याची तरतूद आहे.

- (1) 61 (2) 64 (3) 63 (4) 65

The provision of temporary permission to enter or return to the area from which a person was directed to remove himself, covered under section _____ of Bombay Police Act.

- (1) 61 (2) 64 (3) 63 (4) 65

82. भारतीय दंड संहितेतील कलम 298 अन्वये एखाद्या व्यक्तीला त्याच्या धार्मिक भावना दुखविण्याकरिता काही अपशब्द वापरणे अगर काही वस्तू दाखविणे किंवा हावभाव करणे हा व्यक्तिगत गुन्हा असून त्याकरिता _____ पर्यंत कैद अगर दंड अगर दोन्ही शिक्षा होऊ शकतात.

- (1) सहा महिने (2) दोन वर्षे (3) एक वर्ष (4) तीन महिने

According to Section 298 of I.P.C., whoever, with the deliberate intention of wounding the religious feelings of any person, utters any word or makes any sound in the hearing of that person or makes any gesture in the sight of that person or places any object in the sight of that person, shall be punished with imprisonment of either description for a term which may extend to _____ or with fine, or with both.

- (1) six months (2) two years (3) one year (4) three months

83. मुंबई पोलीस अधिनियम च्या कलम 66 मध्ये _____ बाबत सांगितले आहे.

- (1) पोलिसाने रस्त्यांवरील रहदारीचे नियमन करणे
(2) लोकांसंबंधीची पोलीस अधिकाऱ्यांची कर्तव्ये
(3) लोकांच्या येण्याजाण्याच्या ठिकाणी प्रवेश करण्याचा अधिकार
(4) बरीलपैकी काहीही नाही

Section 66 of the Bombay Police Act deals with _____ .

- (1) Police to regulate traffic, etc in street
(2) Duties of police officer towards public
(3) Power to enter places of Public resort
(4) None of the above

84. मुंबई पोलीस अधिनियमातील कलम _____ मध्ये जादा पोलिसांच्या खर्चाची व बेकायदेशीर जमावाने केलेल्या नुकसानीच्या भरपाईची प्रमाणशीर वसुली करणेबाबत तरतूद आहे.

- (1) 53 (2) 51 (3) 54 (4) 52

Section _____ of Bombay Police Act deals with proportionate recovery of the cost of additional police and compensation for loss caused by unlawful assembly.

- (1) 53 (2) 51 (3) 54 (4) 52

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

85. मुंबई पोलीस अधिनियम, 1951 _____ येथे लागू होतो.

(1) फक्त मुंबई	(2) मुंबई उपनगरीय भाग
(3) फक्त विदर्भ	(4) संपूर्ण महाराष्ट्र राज्य

The Bombay Police Act, 1951 extends to _____ .

(1) Only Bombay	(2) Bombay Suburban Area
(3) Only Vidarbha Region	(4) The whole State of Maharashtra

86. खालीलपैकी कोणता विषय मुंबई पोलीस अधिनियमातील पोलीस विनियम कलम 44 मध्ये समाविष्ट होतो ?

(1) साथीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव रोखणे
(2) मोकाट कुत्र्यांचा नाश करणे
(3) दंगाधोपा थांबवणे/थोपवणे
(4) बंद इमारती व ठिकाणे

Section 44 of Bombay Police Act under Police Regulations covers following subject _____ .

(1) To prevent outbreak of epidemic disease
(2) Destruction of stray dogs
(3) Prevention of riots
(4) Closed building/places

87. मृत्यूपूर्व जबाब हा _____ पुरावा म्हणून ग्राह्य धरणेत येतो.

(1) सदोष	(2) लेखी	(3) ऐकीव	(4) कागदोपत्री

Dying declaration is admissible in evidence being a _____ evidence.

(1) Faulty	(2) Written	(3) Hearsay	(4) Documental

88. महाराष्ट्रामध्ये सर्वोच्च पोलीस प्रशिक्षण संस्था कोठे आहे ?

(1) पूणे	(2) लोणावळा	(3) नागपूर	(4) नाशिक

In Maharashtra the Apex police training Institute is at _____ .

(1) Pune	(2) Lonawla	(3) Nagpur	(4) Nashik

89. कलम 55 नुसार पास्त केलेला तडीपारीचा आदेश किती काळापर्यंत अंमलात राहू शकतो ?

(1) एक वर्ष	(2) दोन वर्ष	(3) तीन वर्ष	(4) बरीलपैकी काहीही नाही

For what period the order of externment under section 55 shall be kept in force ?

(1) One year	(2) Two years	(3) Three years	(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

90. मुंबई पोलीस अधिनियम कलम 17 अन्वये, कोणत्याही जिल्ह्याचा अधीक्षक व जिल्ह्याचे पोलीस दलही _____ नियंत्रणाखाली असतील.

(1) राज्य सरकार	(2) जिल्हाधिकारी
(3) गृह मंत्रालय	(4) जिल्हा न्यायदंडाधिकारी

According to Section 17 of Bombay Police Act, the superintendent and the Police Force of a district shall be under the control of the _____.

(1) State Government	(2) District Collector
(3) Home Ministry	(4) District Magistrate

91. फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील कलम _____ ने प्रथम माहिती अहवाल लिहून घेण्याची पद्धत दिलेली आहे.

(1) 199	(2) 109	(3) 110	(4) 154

Section _____ of code of criminal procedure provides for the manner in which first information is to be recorded.

(1) 199	(2) 109	(3) 110	(4) 154

92. 'ब' ने जो गुन्हा केलेला आहे असे 'अ' म्हणतो त्याबद्दल 'ब' ला शिक्षा करणेत येत आहे असा न्यायनिर्णय दिला जावा असे 'अ' न्यायालयास आवाहन करतो. 'ब' ने गुन्हा केलेला आहे असे खालीलपैकी कोणी शाबित केले पाहिजे ?

(1) 'अ' आणि 'ब' दोघांनी	(2) 'अ'
(3) पोलीस यंत्रणा	(4) 'अ' चे नातेवाईक

'A' desires a court to give judgement that 'B' shall be punished for a crime which 'A' says 'B' has committed. Who of the following must prove that B has committed the crime ?

(1) 'A' and 'B' Both	(2) 'A'
(3) Police Authority	(4) A's relatives

93. विधीग्राह्य वैवाहिक जीवनाच्या कोणत्या काळात एखाद्या बाळाचा जन्म झाल्यास ते अपत्य औरस आहे हे सिद्ध होईल ?

(1) विवाहाच्या विच्छेदना नंतर 270 दिवसांत
(2) विवाहाच्या विच्छेदना नंतर 280 दिवसांत
(3) विवाहाच्या विच्छेदना नंतर 365 दिवसांत
(4) विवाहाच्या विच्छेदना नंतर 365 दिवसानंतर

What period is prescribed for a child born out of valid marriage can be proved legitimate child if it is born _____.

(1) Within 270 days after its dissolution
(2) Within 280 days after its dissolution
(3) Within 365 days after its dissolution
(4) More than 365 days after its dissolution

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

94. फौजदारी प्रक्रिया संहिता _____ नुसार पोलीस ठाण्याच्या अंमलदार अधिकाऱ्याला ठाण्याच्या हद्दीच्या आत असलेल्या कोणत्याही स्थळी खोटी असलेली कोणतीही वजन, मापे किंवा वजन करण्याची साधने तपासणी करण्यासाठी किंवा त्यांचे झडती घेण्यासाठी वॉरंटशिवाय तेथे प्रवेश करता येईल.

(1) कलम 153(1) (2) कलम 151 (3) कलम 109 (4) कलम 173(2)

According to _____ of Cr.P.C., any officer in charge of a police station may, without a warrant, enter any place within the limits of such station for the purpose of inspecting or searching for any weights or measures or instruments for weighting :

(1) Section 153(1) (2) Section 151 (3) Section 109 (4) Section 173(2)

95. मुंबई पोलीस अधिनियम, कलम 2(11) अन्वये "पोलीस अधिकारी" या संज्ञेचा अर्थ, या अधिनियमान्वये नेमलेली किंवा नेमली असल्याचे समजण्यात येणारी पोलीस दलातील कोणतीही व्यक्ती असा होतो आणि तीत कलम _____ किंवा _____ अन्वये नेमलेला विशेष पोलीस अधिकारी किंवा अपर पोलीस अधिकारी यांचा समावेश होतो.

(1) 21, 22 (2) 20, 21 (3) 23, 24 (4) 22, 24

According to section 2(11) of Bombay Police Act, "Police officer" means any member of police force appointed or deemed to be appointed under this Act, and includes a special or an additional police officer appointed under section _____ or _____ .

(1) 21, 22 (2) 20, 21 (3) 23, 24 (4) 22, 24

96. खालीलपैकी कोणत्या न्यायालयास मृत्यूची किंवा आजीव कारावासाची किंवा सात वर्षांहून अधिक मुदतीच्या कारावासाच्या शिक्षेखेरिज, कायद्याद्वारे प्राधिकृत केलेली कोणतीही शिक्षा देण्याचा अधिकार आहे ?

(1) मुख्य न्यायदंडाधिकारी (2) प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी
(3) द्वितीय वर्ग न्यायदंडाधिकारी (4) मुख्य महानगर न्यायदंडाधिकारी

Which court may pass any sentence authorised by law except a sentence of death or of imprisonment for life or imprisonment for a term exceeding seven years ?

(1) Chief Judicial Magistrate (2) Judicial Magistrate First Class
(3) Judicial Magistrate Second Class (4) Metropolitan Magistrate

97. जिचा मृत्यू घडून आला ती व्यक्ती _____ वयावरील असून तिने स्वतःच्या संमतीने मृत्यू पत्कारला असेल किंवा मृत्यूचा धोका पत्कारला असेल तर, सदोष मनुष्यवध हा खून होत नाही.

(1) सात वर्षे (2) बारा वर्षे (3) सोळा वर्षे (4) अठरा वर्षे

Culpable homicide is not murder when the person whose death is caused, being the above the age of _____ years, suffers death or takes the risk of death with his own consent.

(1) 7 years (2) 12 years (3) 16 years (4) 18 years

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

98. फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम 108 प्रमाणे कार्यकारी दंडाधिकारी एखाद्या व्यक्तीकडून चांगल्या वागणूकीसाठी किती कालावधी करिता बंधपत्र घेवू शकते ?

(1) जास्तीत जास्त एक आठवडा	(2) जास्तीत जास्त एक महिना
(3) जास्तीत जास्त एक वर्ष	(4) वरीलपैकी काहीही नाही

Under Section 108 of Code of Criminal Procedure Executive Magistrate can obtain bond from a person for his good behaviour for such period :

(1) Not exceeding one week	(2) Not exceeding one month
(3) Not exceeding one year	(4) None of the above

99. फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या तरतुदीनुसार जेव्हा एखाद्या पोलीस अधिकाऱ्याला वॉरंटाशिवाय अटक करण्याचे अधिकार असतात तेव्हा त्या अपराधाला काय म्हणतात ?

(1) जामीनयोग्य अपराध (गुन्हा)	(2) बिनजामिनी (अजामिन पात्र) अपराध
(3) दखलपात्र - अपराध	(4) अदखलपात्र अपराध

Under the provisions of Cr.P.C. when a police officer has authority to arrest without warrant then such offence is known as _____ .

(1) bailable offence	(2) non-bailable offence
(3) cognizable offence	(4) non cognizable offence

100. सार्वजनिक ठिकाणी रहदारीच्या नियमनासाठी व सुव्यवस्था राखण्यासाठी नियम करण्याचा अधिकार _____ यांना प्रदान केला आहे.

(1) आयुक्त	(2) पोलीस उपअधिक्षक
(3) पोलीस निरीक्षक	(4) पोलीस उपनिरीक्षक

The power to make rules for regulation of traffic and for the preservation of Order in Public place is the job of _____ .

(1) The Commissioner	(2) Deputy Superintendent of Police
(3) Police Inspector	(4) Police Sub-Inspector

- o o o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न चिसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल, यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK